

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	100 L.
Fél évre	-----	50 L.
Negyed évre	-----	30 L.
Egyes szám ára	-----	2 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Megjelenik minden azombaton.

Szerkesztőség és kladóhivatal:

Str. Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám

A horvát nép sorsa.

A világháború befejezése után a franciaországi Versaillesben (ugy mondják: Verszaj) összeültek a győzelmes országok nagytudományu bölcsei, hogy „békét” diktáljanak. Kissé furcsán hangzik, hogy a békét diktálták, pedig így történt. Nem tárgyaltak a legyőzöttekkel egy percig sem, ezek véleményére semmiképen sem voltak kíváncsiak, hanem egyszerűen nagy darabokat hasogatva le porba tiport ellenfeleik országainak tésztéből, megajándékozták véle segítő társaikat.

Szó sincs róla: gavalérosan adakoztak. De könnyen teheték, mert nem a magukéból adtak, hanem lettek urai a szerb és Horvát-Szlavón országoknak, amelyek elédig — mint társországok — évszázadokon át a magyar korona uralma alá tartoztak.

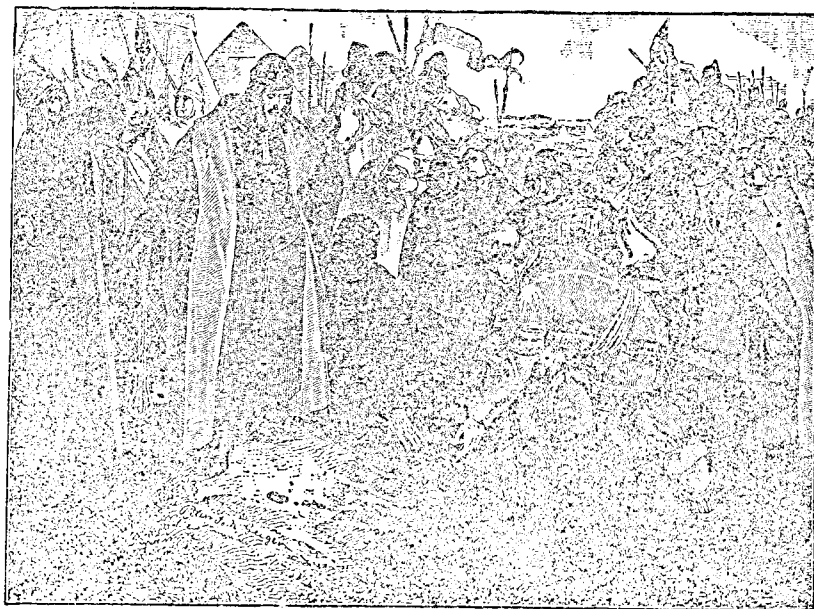
Való igaz, hogy a horvátok között is bőven akadnak, akik az elszakadást, illetve egy nagy délszláv államhoz való csatlakozást akarták. Ezek bizony egy percig sem hitték, hogy álmaik valóra válása után sokkal rosszabb lesz a sorsuk, mint bármikor azelőtt. A versaillesi békések is úgy gondolták, hogy miután a szerb és horvát nép szabaddá lett, meg újra másfor-

mára összefoldozták Középeurópát, most már csőstül fog hullani az áldás mindenfelé.

Hát nem így történt. Még jóformán két esztendő sem telt el a délszláv államok beteljesedése óta s a horvátok máris sokkal súlyosabbnak érzik a „fel-

viselőháza és a hivatalos nyelve is a horvát volt. A magyar képviselőházba pedig negyven követet küldött, akik ott is horvátul szónokolhattak.

Mindennek immár vége. Sem önrendelkezési joguk, sem külön törvényhozásuk nincs. Végérvényesen kebeleztek őket Nagyszerbiához. Követeket is csak a belgrádi kamarába küldhetnek, de csak olyanokat, akik Pasics úrnak a teljhatalmú szerb miniszterelnöknek kedvére valók. Mert, aki nem parizoz, az börtönbe kerül. Mint pld. Radics, a horvát parasztpárt vezére és valamennyi képviselőtársa is.

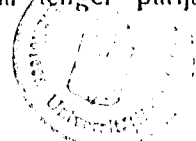

Horvátok hódolása Könyves Kálmán előtt.

szabadító testvérek” ölelő karját, mint a régi „igát”. Az Osztrák-Magyar birodalom összeomlásáig Horvátország belső ügyeiben teljes önrendelkezési joggal bírt.

Vagyis a közigazgatás, igazságszolgáltatás és közoktatás ügyeit a saját ízlése szerint intézhette. Volt külön kép-

vérbátyjának Szent László magyar királynak ajánlották fel a horvát koronát, aki azt el is fogadta. Szent László utóda Könyves Kálmán még jobban kiterjesztette Horvátország feletti uralmát. Győzelmes seregei egyre messzebb nyomultak, míg végül úgy 1096 táján az adriai tenger partjáig

Zrínyi Miklós, a szigetvári hős.

meghódítottak minden területet. Az árpádházi királyok alatt azután mindig egy-egy királyi herceg kormányozta a horvátok földjét.

Az évszázadok folyamán egyre testvéreiebb lett a viszony a magyarok és a horvátok között. Főnemeseik közül többen magyar zászlósok voltak és a köznemeseik is ugyan olyan jogokat élveztek, mint a magyar nemesek. — Sűrűn össze is házasodtak. Közülök sokan, mint pl. a Zrínyiek, Frangepánok, Pejacsevicsék és mások is mind két országban általánosan köztiszteletben voltak. A Zrínyi családra különösen büszkéek úgy a magyarok, mint a horvátok. Zrínyi Miklós, a szigetvári hős vértanu halált halt a törökökkel vívott harcában a két nemzet szabadságáért és ennek utóda a költő Zrínyi Miklós szintén kitörölhetetlenül beírta nevét mindkét nép történetébe.

A Habsburgok uralma alatt lassanként elidegenedett egymástól a két nép. Ez az uralkodó család jól érteit alhoz, hogy egymás ellen ingerelje jogaruk alatt élő különböző nemzeteket. A horvátok 1848-ban Jellasics József akkori bán vezérlete alatt a Habsburg uralom segítségére siettek.

Ferenc József 1867-ben megbékült

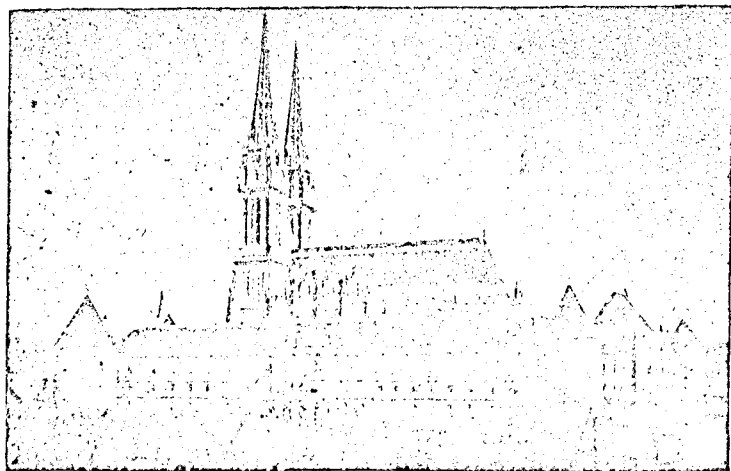
a magyarokkal. Rá egy esztendőre a magyarok a horvátokkal is megegyeztek. Az 1868-as 33. ik törvénycikk azután pontosan szabályozta a két nemzet egymáshoz való viszonyát. Eszerint Horvátország — a magyar korona fönösége alatt — társországa lett Magyarországnak. Belügyeiben majdnem minden tekintetben teljes önállóságu volt, sőt a honvédség horvátországi része is horvát vezényszó alatt szolgált.

Ettől kezdve nagy haladásnak indult a horvát nép. Hatalmas vasutvonalak épültek, amelyek előmozdították a gazdaságos földmívelés fejlődését.

Zágráb, a főváros, gyönyörűen épült.

A világháború alatt a horvátok zül harcoltak magyar fegyvertársak dalán. Az összeomlás után azonban bizonyára fényes ígérek hatása — csatlakoztak a szerbekhez. Csakoztak önként, szabad elhatározásból, mert úgy hitték, hogy Jugoszlávia keretein belül teljes szabadságu önrendelkezési joguk lesz. Ezenkívül talán arra is gondoltak, hogy az új rendszer központi vezetésében is vezető szerepet fognak játszani, ami a szerbeknél viszonylagosan magas műveltségüknél fogva meg is illett volna őket. De csalódtak, keserve csalódtak. Pasic miniszterelnök, aki Balkán rókájának is neveznek, vezette zúzta össze régi szabadságu jogait is, nemhogy kibővíttette volna azokat.

A horvát nép szószólói: Radics Ivan és valamennyi pártjából képviselő börtönbe kerültek. Zarnoki uradalomból ma Horvátország földjén, ami minden szabadságu golyóval és börtönnel némit el. Az összes horvát képviselők megbízatását semmisnek nyilvánította a belgrádi kormány. Mindegyik hivatal élére, általában minden állásban megbízható szerbeket választottak, a horvátokat pedig szélnék eresztették. Pedig a horvátok hasonlíthatatlantul intelligensebbek, mint a szerbek. Az 1910. évi népszámlálás adatai szerint Horvátország lakóinak csak 35 százaléka nem tudott írni-olvasni, ugyanakkor a szerbek közül 72 százalék volt illiterate. A horvátoknak nagyszerű iskoláik, sok képzett emberük volt, amiben a szerbek nem igen bővelkedtek. Vallási kérdések is közrejártak.

Zágráb egyik részlete a Szent Istvánról nevezett templommal.

a gyűlölködés szításában, mert míg a horvátok a római katolikus egyház hívei, a szerbek a görög keleti vallást követik.

Hiába a két nép nyelve, mindent összevetve a helyzet ma az, hogy

Horvátok népviseletben.

a műveltebb horvátokat a kisebb kulturájú szerbek erőszakosan elnyomják. A két nemzetet, tántogó szakadék választja el egymástól, amelyet semmiféle erőszakos elnyomással nem lehet áthidalni.

Halász Jóssef.

A csiki választás. A csikmegyei szenátor-választásnak furcsa és egészen szokatlan részlete az, hogy Florea, a megye prefektusa, szintén fel kíván lépni jelöltül. Azért nevezzük szokatlannak, mert emlékeztünk szerint soha még nem örlélt meg, hogy szolgálatban levő prefektus épen arról a területről óhajtott volna a törvényhozásba bejutni, a melyen szolgálatot teljesít!

A csikmegyei prefektus azonban nem maradt meg csupán ennél, hanem saját maga korteskedik maga mellett. Bejárja a megye minden községét, természetesen megfelelő hatósági kísérettel és írásos kötelezvényeken gyűjti magának a bizalmat és a szavazatokat.

Nem akarjuk bírálni ezt a módszert. Bírálja az eléggé önmagát. Csak azt akarjuk külön és nyomatékosan kiemelni, hogy az ily

módon szerzett bizalomnak semmi igazi értéke nincs. De semmi kötelező ereje nincs annak az ígértenek sem, hogy a prefektus úrra fognak szavazni. Bizonyára azért szedik ezeket a kötelezvényeket, mert érzik, hogy ebben a tiszta magyar kerületben semmi gyökere nincs a prefektusnak s ezért reménye sincs arra, hogy megválasszák.

Ez a reménye valóra is fog válni, mert a csikmegyei székhely választók tudják, hová rendeli őket a becsület. És oda is fognak menni: a Magyar Párt jelöltje mellé.

Ez így nem élet...

Kiváló munkatársunk nemrégiben nagyérdemű cikkében fejtette ki a magyarság belső szervezkedésének gyors szükségét. Az alábbiakban a legsürgősebb gyakorlati teendőket jelöli meg.

Nagy szükség van arra, hogy minden községben *Olvasóegylet* szerveztessék. Elvitathatatlan, hogy jó, helyes irányban szerkesztett lapok nagy befolyással vannak az emberi gondolatok és érzelmek kialakulására. Az olvasótermekben eltöltött idő sokakat elvon a korcsmázástól s az összejövetelek alkalmával felvetődött eszmék fölötti csendes vitatkozás a szélesebb látókört fejleszti. Ha még egy *Népkönyvtár* is áll rendelkezésre, akkor e tekintetben nincs semmi kívánni való hátra.

Megalakítandók az ifjusági egyletek, ennek keretében a *Dalkör*. Ma az az első legény, ki a „csárdában” legény, de más volna falvaink ifjuságának élete, ha az lenne az első legény, ki helyes, komoly, tisztességes fellépésével, életmódjával a többi legények élére állva, örködnék társai jó erkölcsé fölött is. A szászoknál ősi szokás, hogy a legény- és leányseregnek épen úgy megvan a választott előljárója, mint a községnek s ezeknek az előljáróknak rendelkezéseit feltétlenül teljesítik. Jaj annak az ifju legénynek vagy leánynak, ki alapos ok nélkül távol marad egy vasárnap a templomból!

A mi vérmérsékletünk nem a

szász vérmérséklet, nálunk bajjal hajtáná meg egy-egy hetyke legény fejét a választott legény-előljáró előtt, s gazdagabb leány dehogyan is túrná a szegény leány felsőbb-ségét. De próbát tenni e dolgokkal nem lenne érdemtelen! Előbb lennének bizonyos félrezökkenések, surlódások; de később nemes verseny fejlődhetne ki: ki vigye el az általános elismerés pálmáját.

Ifjusági estélyek tartása énekekkel, szavatokkal, később kisebb felolvasásokkal, kisebb szindarabok előadásával nagyban elősegítené az általános művelődést, megszüntetné falvainkban az esténként szokásos kurjongató nótázásokat, melyek sem nem szépek, sem nem helytállóak. Most, amikor a változott viszonyok következtében középiskolát járó fiatalságunk száma sajnos feltétlenül apadni fog: a már meglévő műveltségi szintet csakis úgy tarthatjuk meg, ha önműveléssel szerzi meg felnőtt fiatalságunk azt, amit az iskolában alig tud megszerezni.

A *Gazdakör* megalakítása után első teendő a *Fogyasztási és Hitelszövetkezetek* megalakítása. A fogyasztási szövetkezetek létjogosultságát csak az a község tudja mérlegelni, ahol van fogyasztási szövetkezet. Egy helyesen vezetett szövetkezet árakat szabályoz, uzsorát nyom el, időt takarít meg, fáradságtól mentesít s aztán módot nyújt, hogy észrevétlenül az egyes megterhelhetése nélkül vihessünk segítséget oda, ahol segíteni kell. A hitelszövetkezetek létjogosultságáról a mai pénztelen világban nem is kell beszélnünk. Helyén való, ha erős fölvilágosító munka indul meg abból a célból, hogy a tűz- és jégbiztosítások népünkkel megkedveltessenek. Csodálatos, hogy annyi szomorú példa és kárvallás után is vannak vidékek, hol a nép nagy tömege irtózik a biztosítástól. Ma csak egy épületünk essék a tűz martalékául, egy egész élet nyugalmát és dertijét veszítjük el, csak pár percnyi jégeső száguldjon keresztül határunkon, egy egész évi nincstelenség keserü

kenyerét esszük. De milyen föl-emelő érzés, ha isten-adta nyomoruságunk után nem a mások jóakarátát lessük, hanem saját erőnkől segítünk magunkon.

Közös szervezkedés folytán megteremthető volna a kölcsönös állatbiztosítás. Hány gazdából lett „gyalogszeres“, mert elhullott állata helyett évekig nem szerezhetett más állatot. Az általános állatbiztosítás természetesen bizonyos terhet jelent a gazdának, de ez a teher semmi ahhoz az előnyhöz, amiben esetleg részesül.

Tudom, hogy fennebb vázolt teendők olvasása igen ellenkező gondolatokat vált ki az olvasók lelkéből. Lesznek jóhiszeműek, kik ujjongva várják az eszmék testet öltésének diadalát, — lesznek, kik kézlegyintéssel térnek napirendre az írottak fölött, lesznek, kik azt fogják mondani, hogy népünkkel már nem érdemes foglalkozni, lesznek bizonyára olyanok is, kikben erősen él, mint bennem, a meggyőződés, hogy minden községben csak pár lelkes ember kell, aki átlátja, hogy ahogyan most van, úgy nincsen jól, — ez az élet nem élet. Munkájuk, fáradságuk után föl fog virradni, mint sötét éjjel után a hajnali pirkadás.

Vajha ne lenne ezen írásom csak fekete betű fehér papíron, mely nyom nélkül tűnik el. Kezdődjék meg falvainkban a munka, melynek célja nem rendbontás és elégedetlenség szítása; célja szent: fölemelni a magyar művelődés veszélyeztetett lobogóját!

Varró Elek.

KÜLFÖLD

A kisantant kritikája. A „Manchester Guardian“ című angol világglap az osztrák-magyar monarchia felosztása után előállított helyzettel és a kisantant bukaresti tanácskozásával foglalkozva megállapítja, hogy a kisantant keletkezése óta lényeges változás állott be azok között a körülmények között, melyek a keletkezésre befolyással voltak, de lényegesen változott a kisantant egyes államainak egymáshoz való viszonya is. A kisantantot a Magyarország ellen való védekezés gondolata hozta létre. Ez az ok azonban ma már megszűnt, mert Magyarország a Népszövetség közvetlen felügyelete alatt áll. Viszont az orosz kérdésre nézve a kisantant államainak felfogása különböző, ami feltétlenül súlyos akadálya az összehangzó együttműködésnek. Ezenfelül azt veti még a kisantant államai ellen az angol világglap, hogy tulságos nagy haderőt tartanak fent, ami gazdasági helyzetükre hátrányos és hogy nem törekednek a kisebbségi kérdés igazságos megoldására, pedig ez nagyon megerősítené belső szilárdságukat.

Ime, a barátságos külföldi közvélemény is olyannak látja a helyzetet, a milyennek mi is hirdetjük, régóta kérve a magunk, de hazánk érdekében is a kisebbségek jogos igényeinek kielégítését.

Németország a Népszövetségben. A Népszövetség most tanácskozó genfi ülésén tárgyalás alá került Németországnak a Népszövetségbe való felvétele is, s bár a Népszövetség elfogadhatatlannak mondta azokat a feltételeket, melyeket Németország felállított, a gyűlés egész hangulata arra mutat, hogy Németországot örömmel látnák a Népszövetségben, mint teljesen egyenlő jogú tagot.

Közeledésre mutat az is, hogy az északamerikai Washingtonba összehívandó leszerelési konferencián valószínűleg résztvesznek Németország s talán Oroszország is. Ezt a konferenciát az Egyesült Államok elnöke fogja összehívni s tárgyalni fogják rajta a tengeri, szárazföldi és légi haderők korlátozását, valamint a mérges gázok alkalmazásának tiltását.

A genfi tanácskozáson különösen angol részről nyilvánult meg nagy jóindulat Németországgal szemben. Az angol külügyminiszter, Chamberlain, annak az óhajtásának adott kifejezést, hogy a francia csapatok a megszállott német területekről mielőbb visszavonásnak s előterjesztette azt a véleményét is, hogy Németország keleti határait, Németország javára meg kell változ-

tatni. Ez a nyilatkozat az érdekelt Lengyelországban élénk visszahatást keltett.

A kisantant konferenciája. A szlovén külügyminiszter kérésére a kisantant március 23-ára tervezett bukaresti konferenciáját májusra halasztották el.

A kisebbségi kérdés a Népszövetségben. A bolgár kormány a Népszövetségben panaszt emelt a görög kormány ellen, mert ez visszautasította a bolgár-görög kisebbségi szerződés panasz tárgyalása rendjén Chamberlain angol külügyminiszter mondott nagyjelentőségű beszédét. Az a beszéd nagyon kiemelte a Népszövetség ellenőrzési jogát, melyet a kisebbségi kérdésben érdekelt államok önként vállalhatnak, úgyhogy az méltóságukat sérítheti.

Ebből nyilvánvaló, hogy a Népszövetség hivatalos felfogása szerint a Népszövetség szükség esetén élni is lehet az ellenőrzés jogával a kisebbségi ügyekben.

Benes biztonsági tervezete. A Benes biztonsi terve megkötése óta állandóan foglalkoztatja a világ politikusait a békével teremtett új területei beosztások sérthetlenségének s a világbéke megőrzésének gondolata. Legutóbb Benes cseh külügyminiszter dolgozott ki erre egy tervezetet. Aszerint az európai államok nagyobb külön nagy szövetsége alakulna, amelynek alkotó államai egymással kölcsönös biztosítéki szerződéseket kötnek. E csoportok között volna a nyugati szövetség Angliából, Franciaországból, Belgiumból, Hollandiából és Németországból. Azután a középeurópai szövetség: Csehország, Ausztria, Magyarország, Románia, Lengyelország. Harmadik a Balkán-szövetség: Szerbia, Bulgária, Albánia, Görögország, Törökország. Negyedik és utolsó északi szövetség: Dánia, Svédország, Norvégia, Finnország, Észtország, Litvánia. Oroszország kimaradna. Amennyiben is lehet csodálkozni, hiszen a tervezetben éppen ő ellene irányul. De természetesen, hogy Olaszországról és Spanyolországról nem esett szó.

Benesnek az a gondolata, hogy ez az államcsoportok egységes gazdasági életet élnének s egymás területeit kölcsönösen biztosítanák. Különösen nagy nyélül azt tekinti a tervezetnek, hogy azáltal lehetetlenné válnék Ausztria, Németországhoz való csatlakozás Magyarországra nézve pedig a bostoni állás gondolata.

A szerbiai események. A Paszich kormány arra határozta magát, hogy legerősebb ellenzéki párt, a Radikális párt képviselőinek mandátumait az állami védelméről szóló törvény alapján megsemmisíti. Ha ez csakugyan bekövetkezik, az egész ellenzék passzív lépést tesz. Eddig 58 mandátumot már megsemmisítettek. Különben Horvátorszá-

Bármilyen viszketegséget

és sömörös bőrbaját a test bármely részén, arcon, fejen, kezen, lábakon is megszüntet a

Dr. Biró-féle Antvasol Pasta

Teljesen ártalmatlan. Ne fogadjon el mást

1 tégely ára 30 lei.

Postán 3 tégelyt 100 lelért küldünk bérmentve.

Főraktár: Dr. BIRÓ GYÓGYSZERTÁR CLUJ, valamint minden vidéki gyógyszerüzemben is kapható.

amely tudvalevőleg egészen a Radics pártján van, el van szánva a harc folytatására.

Merénylet a szovjet vezetői ellen.

A szovjet vezetősége nemrégiben Tiflisben tartott ülést. Mikor hazatértek, csaknem merénylet áldozatai lettek. Felvezették ugyanis az orosz titkos rendőrség tagjai, hogy a Donon át vezető vasúti híd, Rostok mellett, alá van akasztva. A szovjetkormány vonatának ezen a hidon kellett átmennie s ha fel nem fedezik a dolgot, a levegőbe repülnek. Több letartóztatás történt.

Zavarok Bulgáriában. A bulgár kommunisták állandóan izgatják a lakosokat, vidéki szervezeteiket pedig arra késztették, hogy alakítsanak komitácси-banidákat, támadják meg a vasúti vonalakat s rabolják ki a közhatalokat. Egyes helyeken a parasztpárt tagjaival együtt megtámadták a kormánycsapásokat.

A kormány koronatanácsot tartott, melyen szigorú intézkedések hatályba lépését határozták el.

HIREK

Meghalt Tisza István gr. özvegye.

A nagy magyar asszonyok sorából ismét kiölt egy: özvegy gróf Tisza Istvánné március 16-án Geszten meghalt. Tisza Istvánné, Tisza László és Hollós Otília házasságából született 1855-ben. Atyja Tisza Kálmán miniszterelnöknek fivére volt aki 1849-ben mint huszár főhadnagy súlyosan megsebesült, a világsi fegyverletétel után pedig hadifogoly lett. Fogságából kiszabadulva, Kolozsvárra telepedett le. A kolozsvári Tisza-palotában kez, kötődött meg az a szerelmi regény, amelynek boldog betetőzése Tisza István gróf és Tisza Ilona házassága volt. Házasságukat szeretet és egyetértés emelte. Tisza Istvánné mindig megérdeklődéssel figyelte férje politikai és egyházi tevékenységét. Mint társának védőangyala, híven kísérte lépéseit. A világháború utolsó éveiben, amikor Tisza Istvánt a parlament harok vették körül, egyetlenegy nap maradt el a parlamentből, a veszélyes is mindig hűségesen kitartott férje mellett. A forradalom után a politikától visszavonult s az eseményektől feldúlt férjét folyton biztatja, vigasztalja. Mindőn mellett van, férje meggyilkolását is végignézi. A merénylet után özvegy Tisza Istvánné Geszten húzó meg. Korülte a világ zaját, csupán a kinek élt. De a sors keze remete-ében sem kímélte. Fiát is eltemette. Özvegy Tisza Istvánnét, a magyar nagyasszonyok mintaképét a geszti családi sírhelyre temették el. A temetésen

Ravaszh László püspök mondott megérző gyászbeszédet. A magyar kormányt Rakovszky Iván belügyminiszter képviselte, a sirt Tisza ezredének egy szakasza állta körül.

Meghívó. A *Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet R.-T. Kolozsvárt* V. évi rendes közgyűlését 1925 évi április 5. napján délelőtt fél 12 órakor tartja a Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5 szám a. székházában I. emelet 18. ajtó, amelyre a mélyen tisztelt részvényeseket ezennel tisztelettel meghívjuk azzal, hogy a felügyelőbizottság által megvizsgált mérleg a közgyűlés elé terjesztendő jelentéssel együtt a társaság hivatalos helyiségében Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5 szám a. I. emelet 18. ajtó közszemlére ki van téve. **Tárgyszorozat:** 1. Részvényesek igazolása. Jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyv hitelesítők kijelölése. 2. Az igazgatóság jelentése az 1924. üzleti évről és a zárszámadások előterjesztése. 3. A felügyelő bizottság jelentése. 4. Határozathozatal a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvény megadása iránt. 5. Az alapszabályok 6., 7., 12. és 32. §-ának módosítása. 6. Esetleges indítványok. Az alapszabályok 19-ik §-a értelmében szavazati jogot csak az a részvényes gyakorolhat, akinek neve, mint a részvények tulajdonosáé a társaság részvénykönyvébe a közgyűlést megelőző év utolsó napjáig bejegyeztetett és aki saját részvényeit, illetve azok részvényeit, akiket képvisel, a meghatalmazási okmányokkal együtt legalább három nappal a közgyűlés előtt letéti jegy ellenében a társaság pénztáránál (Str. B. L. Pop 5. I. emelet 18) letétbe helyezte. **Az igazgatóság.**

Kétszázéves templom jubileuma. A karánsebesi katolikus templom építésének ebben az évben lesz kétszázéves jubileuma. A jubileumot fényes ünnepséggel fogják megtartani. Az ünnepségeket dr. Metzger Márton főesperes plébános vezetése alatt egy bizottság készíti elő.

Olcsó utazás a budapesti nemzetközi vásárra. A folyó évi április hó 18—27-ig terjedő időben rendezendő „Budapesti Nemzetközi Vásár“ külföldi kiállítói és látogatói utlevéllátározási és utazási kedvezményben részesülnek és pedig: 1. *Vizum nélkül* is utazhatnak Magyarországra Nyirábrány, Bihar-keresztes, Kötegyán és Lökösháza határ-állomásokon át folyó évi április hó 13. és 30. között. Ez esetben a vizumot a vásár területén működő utlevélkirendeltség utólag fogja az utlevelekre rávezetni. 2. *A szabályszerű vizumdíj felét* fizetik akár m. kir. külképviseleti hatóságoknál, akár a vásár területén működő utlevélkirendeltségnél szerzik be a vizumokat. 3. A magyar királyi államvasutakon és a kezelésük alatt álló

helyiérdekű vasutak vonalain a használt vonatnem és kocsiosztálynak megfelelő 50% os díjmérséklést élveznek folyó évi április hó 13. és 30. közötti időben. Ezek a kedvezmények a „Vásári Igazolvány“ ok alapján vehetők igénybe, melyek a Kereskedelmi és Iparkamaráknál vásárolhatók. A *Bukaresti Magyar Királyi Követség utlevél kirendeltsége.*

Tüntetnek a vallás ellenségei ellen. Franciaország mostani kormánya ellenséges magatartást tanúsít a hitvallásos szervezetek ellen. Ez ellen a politika ellen mindenütt heves tüntetéseket rendeznek. A francia polgárság követeli, hogy a családapák olyan nevelést adhassanak gyermekeiknek, amelyet jónak látnak, nem pedig amelyet a szocialista kormány rájuk kényszerít. Elsass-Lotharingiában különösen heves összetűzések voltak a vallásos polgárság és a szocialisták között. A polgárság szírájtot rendezett az iskolák ellen. Herriot szocialista kormányát nagy zavarba döntötték a polgárság erélyes mozgalmái.

Agrárreform székely kisgazdák rovására. A mai kormányzat azt akarja elhiteelni, hogy a nép érdekei szerint intézi az ország dolgát. Sajnos, erre az állításra nagyon is rácafoltt az udvarhelymegyei Agrár-bizottság. Székelyudvarhelyen 17 szegény kisgazda apró parcelláit kisajátította s házhelyek részére kiosztotta a közalkalmazottak közt. Az alkalmazottak körében az a meggyőződés, hogy őket az állam csak segíteni akarta s azért kapták ezeket a területeket, s épen ezért már egyesek áruba is bocsátották területeiket. Okos dolog, ha a mai nehéz megélhetési viszonyok közt az állam gondol az ő közvetlen munkásaira, de hogy ezt az üdvös gondolatot a legszegényebb emberekkel fizettesse meg az állam, ez legkevésbé vall demokratikus gondolkodásra. A 17 gazda közül egyetlen egy sincs, a kinek összes ingatlana a 10 holdat meghaladná, de legalább is fele olyan, akinek ez a 100 öltől I és félholdig terjedő ingatlan volt összes birtoka. Főleg zöldséget termeltek e területeken a volt tulajdonosok s ezek jövedelméből tartották fön magukat, s most, hogy ezeket a területeket elveszítették 10—150 ezer leivel lettek egyenként szegényebbek, mert cserébe kapott területeik az elvett területek értékének csakis $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{10}$ ed részét érik meg. Távol fekszenek, bajosabb megmunkálásuk, silányabb a talajuk. A földművelésügyi miniszter elé is vitték e szegény emberek ügyüket, ahonnan választ sem kaptak. Hiába, a szegénység átok, s a szegénység sulyát meg kell, hogy érezzék azok is, akiket meg lehetett volna menteni ettől a megróbbátatástól, hiszen vagyonos embereknek nagy területeik: sokkal alkalmasabbak

lettek volna házhelyeknek, mint az elvett területek.

Szilágyosmlyó visszanyerte vásártartási jogát. Nemrégiben hírt adtunk róla, hogy a földművelésügyi miniszter a szilágyosmlyói állatvásárok tartását betiltotta, mivel a vásártér ellen kifogások merültek föl. Amint értesülünk, a város új vásártérrel állított be s így a vásárok újra megkezdődnek.

Román alattvalók letétje a magyar postatakaréknál. A magyar postatakarékpénztárnál levő letétekre vonatkozólag 1922-ben egyezmény jött létre Románia és Magyarország között. Ezen egyezménynek Románia részéről szükséges aláírása még nem történt meg. A ratifikálás valószínűleg a közel jövőben meg fog történni és akkor nyomban megkezdődik a letétek kifizetése. Állítólag a kifizetéseket 1—4 arányban fogják teljesíteni.

Miért küldik Pestre a székelyleket? Erre a kérdésre jellemző feleletül szolgál az az eset, ami közelebbről Marostordamegyében, Nyáradkarácsonyfalván történt. A főszoigabíró hat község képviselőtestületét gyűlésbe hívta Nyáradkarácsonyfalvára. Elmondotta, hogy felsőbb rendelet értelmében a hat községnek minél sürgősebben fel kell építenie az új iskolát. A költségek előteremtésére teljesen új és szokatlan adókat hozott javaslatba. Eszerint a hat község minden lakójának két éven át a következő adókat kellene beszolgáltatnia: 1 hold föld után 100 L-t, 1 kútya után 250, 1 tehén után 20, 1 juh után 10, 1 ház után 20 L-t. A gyűlés a legnagyobb felháborodással vette tudomásul a főszoigabíró adótervét. — Régen az állam megépítette az iskolát és átadta a községnek, most a község építse meg és adja át az államnak? — kérdezték az új teherrel sújtott gazdák. — Aki így gondolkodik, menjen innen Pestre! — förmedt a főszoigabíró az elégedetlenekre. S a beállott csendet belenyugvára magyarázva, az adótervet elfogadottnak jelentette ki anélkül, hogy törvényes szavazásra került volna a dolog.

Az utolsó lépés előtt. Gyakran olvassuk regényekben, hogy a menyasszony csupa zavar, megilletődés, mikor alá kell írnia a házassági jegyzőkönyvet. Egy angol lelkész most megvizsgálta ezt a kérdést s alapos tanulmányozás után arra az ered-

ményre jutott, hogy a házassági iratokat a nők sokkal nagyobb nyugalommal írják alá, mint a férfiak. A férfiak az aláírás előtt mintegy tétováznak, kétszer, háromszor is nekiiramodnak, irásközben csip-csup ürügyek miatt megállanak, azt mondják, hogy a toll piszkos, vagy azt, hogy a tinta nem eléggé folyékony, majd bizonytalanul karmolják oda nevüket és míg a tollat leteszik a régi helyére, maguk elé merednek, elgondolkoznak. Ellenben a nők legnagyobb része határozottan kanyarítja oda nevét; némelyik oly erővel, hogy a toll beletörik, a tinta szétfröccsen, aztán mikor megtörtént ez a művelet, diadalmasan hajtják el a tollat, mint akik elérték céljukat: győzedelmeskedtek... A nők magatartása az angol lelkész megfigyelése szerint annál önézetesebb, minél korosabbak.

Borzalmas természeti csapások. Az elmúlt héten óriási csapások érték az Északamerikai Egyesült Államokat és Japánt. Amerikában borzalmas erejű viharok dühöngtek, melyek falvakat és városokat sepertek el a föld színéről. Thomsonville és Parish városok teljesen elpusztultak, Anatolly községnek a helyére is alig lehet ráismerni, mert a forgószél kilométer távolságokra hordta szét a házakat. Az Egyesült Államok egész területén napokig szünetelt a vasúti forgalom. A vasútiakon, távíró és telefon-hálózatokon szintén nagy rongálások történtek. Az orkán áldozatainak száma sok ezerre rug. Japánnak a fővárosát, Tokiót érte nagy csapás. Az egyik városnegyedben tűz ütött ki, amely rohamosan harapódzott el s több mint 15 ezer házat pusztított el. A tűzvész pusztítása a nemrégiben történt földrengések pusztításaihoz hasonlít.

Agyonrugta a ló. Megrendítő szerencsétlenség történt nemrég Kissolyos községben. Benkő János és Buzogány Dezső kissolyosi lakosok lovaikat a falu utcáján levő itató vályuhoz hajtották. Buzogány Dezső egyik lova jó kedvében, vagy valamitől megijedve, ugrálni kezdett s két hátsó lábával egyszerre fölrugva, oly szerencsétlenül rugta hasba Benkő Jánost, hogy az másnap reggelre borzasztó kínok között kiszenvedett. 55 évet élt. A községben általános a részvét a szerencsétlenül járt ember családjá iránt.

Megerőltető napi munka után csodásan üdit és frissít a valódi DIANA SÓSBORSZESZ-szel való bedörzsölés.

Művelődési mozgalma

Vicén a kath. egyháznak ünnepe volt február 22-én. Akkor telte föl Palikó Ferenc esperes harangot. Többen koszorut helyezett a harangra a hitközség, a háborús selt férfiak, az elesett hősök, a apostolság és a Mária-társulat nevében. A gyönyörű beszédet Fodor Géza csicsókereszturi plébános tartotta.

Műkedvelői előadás Rigmányon. A rigmányi derék ifjuság jan. hó második műsoros táncestélyt rendezett a iskolában. Színre került a „Kint a családban” című népszínmű. Szereplők: Balogh Sándor, Borbély László, Székely Agnes, Veress Margit, Veress Géza, Veress László, Vass István, Veress Lőrinc, Veress Lujza, Kádár Eliza, Balogh Ferenc, Vass Dániel, Kádár Zoltán, Borbély Sándor, Eszli és Veress Juci. Minden szereplő a neki adott szerepét ügyességgel játszotta meg. A közönség iránt olyan nagy volt az érdeklődés, hogy rá egy hétre ismét előadták. Alkalmával kisebb bohózatokat is játszottak: *A tót legény, A párisi bohóc, A bukott diák, Beszélgetés a művelődéssel.* Kiváló dicsőreget érdemelnek Vass István és Veress Géza, kik ezen mulattató darabokkal arattak sikert. A legnagyobb dicsőreget az elismerésben Margitka tanítónő illeti, aki a darabokat odaadással és nagy értelemmel ügyesen betanította. A rendezésénél is kiváló izlést mutatott. A tiszta jövedelem az iskola javára fordított.

Műkedvelői előadás Székelyváron. Az egész Erdélyben megismert és szépen folyó kulturális munkából Székelyföldvár maroknyi magyarság kiveszi részét. Virágzó felekezeti iskola tart fenn, a felekezeti iskola nővére pedig nagy ünnepeknél iskolai előadásokba gyönyörködteik szülőik a buzgón érdeklődő felnőttek kulturális munka azonban a gyermek-társadalmán kívül a felnőttek között folyik. F. évi febr. hó 22-én tartó mozgalmas munka gyümölcseként igen szép erkölcsi és szellemi sikerrel adták elő a község magyarjai Tóth Ede: „A falu róka c. népszínművét. A mindenképpen előadás egyfelől kifejezésre jutó község magyarságának intelligens másfelől életrevalóságát és összességét. A szereplők, akik külön-külön ismerésremélően játszottak, a közönség voltak: Korsa Ilonka és Mária urleányok, Király József.

Magvakat, gyümölcsfacsemeteket és szőlőoltványokat csak a

„VICTORIA”

Kertgazdasági és termelő Részvénytársaság

Nagyváradon (Gerliczy-palota) vásároljunk.

lodi Albertné, Dézsi Juliska, Udvarhelyi Margit, Losányi Anna, Király József, Király András, Kórodi József, Sütő András, Szalontai János, Siklódi Károly, Siklódi Albert, Udvarhelyi Ferenc, Gombos Gyula, Dézsi István. A

kedves és meleg este örömeért külön elismerést érdemel *Miklós Mária* tanítónő, aki az egész előadást összehozta és rendezte s aki fáradhatatlan buzgalomával és intelligenciájával minden építő munkából derekasán kiveszi részét.

GAZDASÁGI ÉS SZÖVETKEZETI ÉLET.

A szőlőmivelés legújabb módszerei.

— Válasz —

A Magyar Nép f. évi február hó 28. án kelt számában a gazdasági rovatban Dezső Miklós nyugalmazott szőlő- és borfőfelügyelő urnak „válaszát” olvasom. Engedtetsek meg, hogy a következő felvilágosítást adjam rá.

Földrobbantás, zöldtrágya és gipsz igenis léteznek és modern szőlőtermelőknél tengerentúl egészen jól ismert dolgok. 25 évvel ezelőtt kísérleteztek ezzel Kaliforniában először, később az északamerikai nagy puszták (prérik) szikes és futóhomokos talajában alkalmazták legnagyobb sikerrel, ahol azt én magam saját szememmel láttam. Sajnos, ez a hely oly messze van tőlünk, hogy oda ma szegény magyar ember nem járhat, mert sokkal többbe kerülne az utazás, mint egy kis területen végzett kísérlet.

A robbantás és zöldtrágyázás gondolata különben már nálunk is felmerült.

1912-ben Délafrikában, Transvaal gyarmatban láttam a földrobbantást az ottani skót gyümölcskertészeknél, akik egy teljesen parlag mezőt narancs-, alma-, szilva- és szőlőtelepítésre készítettek el. Ez a parlag egy teljesen száraz, vízhatlan, agyagos altalajon fekvő savicsmező, amelyről az egykori ősrindók kíméletlen letarolása és a mocsarak lecsapolása folytán a nyáron megvaduló óriási záporosók az egész területet lemosták, úgyhogy csak az ismert lacsony tüskésbokor nő rajta. Itt sem szőlő, sem eke, sem gőzeke a közelemben nem hatol be. Megjegyzendő, hogy régi szőlőkben sem gőzekekkel, sem robbantással nem tanácsos megpróbálni, ebben a szőlő- és borfőfelügyelő urnak teljesen igaza van, de nem is szőlőirtásra szokták a robbantást használni, hanem telepítésre!

Az általam megfigyelt robbantási munkálatokat, tekintettel a talaj kövességére, az ottani aranybányákban használt egység-töltényekkel végezték 2 méter sor- és tölténytávolsággal, 10 cm. mély lyukakkal. A lyukakat kezéssel vasruddal verték a földbe. A tölténytelenséglet egy angol holdra ez esetben 1200 darab volt, egy töltény ára akkor 1 shillinget tett ki (összesen 60 font, vagyis 1500 aranykorona). Figyelttel arra, hogy nálunk ily kemény

talaj alig akad, a Texasban és Uj Mexikóban alkalmazott 5—10 méteres távolságok felelhetnének meg, ami 64—256 töltényt igényelne. Hogy nálunk ma egy dinamittöltény mennyibe kerül, fogalmam sincs. De remélhető, hogy a mezőgazdaság fejlődése a modern gazdasági eszközök tömeges gyártását és olcsóbbítását is maga után vonja.

A zöldtrágyakérdésben ma a modern mezőgazdaság korában megakadni igazán nem szabad. Végül szőlővenyige, törköly, gyepföld, lomb stb. ugyanazt a zöldtrágyát jeleníti, mint máshol a pillangósvirágú növényeknek alászántása. Ujjonnan telepítendő szőlőkben azonban alig akad venyige és törköly, mert azt még csak majd termelni fogják, ellenben fehérmézkerep, lóhere, lucerna stb. inkább lesz előteremthető. A szakemberek minden szerves anyagot, tehát a friss venyigét, törkölyt, szintén a zöldtrágyához számítják. — A zöldtrágyának van azonban egy kiváló jó tulajdonsága, hogy lassan korhad, tápanyagát és a vizet sokáig rak tározza, nitrogén tartalmát sokkal lassabban adja le a szőlőgyökérnek, mint például a már feloldott, fogyasztásra kész trágyalé, tehát kevésbé ingerlő és szárbahajtó a hatása.

Gipszet a skót kertészek angol holdként 1 tonnát használtak és ezt főleg a következő okokért tették: 1. a zöldtrágyát jobban oldja, 2. a talaj savait lekötí, 3. kéntartalmával a szőlőt férgnek elien védi. Különben nem szabad összekeverni a talajban túlságosan jelenlévő meszet a zöldtrágya által gyorsan felszívódó mérsékelt mésznek hatásával. Ami pedig az amerikai alanyok mészbíró képességét illeti, ráutalok a magyar földművelésügyi minisztérium 1914. évben megjelent 12. számú kiadványára (Kis kertész), amelyben mindazon amerikai alanyok fel vannak sorolva, amelyek a meszet bírják. Dalmátországnak híres, elsőrendű aromájú és tartósságú borai mind tiszta mésztalajon teremnek és sajnos, a szintén meszesített Délafrikai borokkal együtt veszedelmes konkurrenciát csinálnak hazai borainknak.

A szőlészet ma még az egész világon virágzó és jól fizető üzem, csak nálunk panaszkodnak a gazdák és szaktudósok, hogy hanyatlott. Elhiszem, de egyszerűen kérem, nem termelési rendszerünkben van-e a hiba? Mezőgazdaságunknak egy igen becézett,

kényeztetett és dédelgetett gyermeke van: a szőlészet. Ez 1894. óta megállt; mint minden elkényeztetett gyermeket a sok dicséret és magasztalás elhitté tett, nem akar tovább tanulni, befejezetinek, tökéletesnek tekinti magát. Épen ezért hanyatlott. Megállni, régi dogmához ragaszkodni, ősi érdemeiből élni ma nem szabad.

Vannak autók, van repülőgép és rádió és igenis létezik földrobbantás, gipsz és zöldtrágya; ha nálunk még ismeretlenek is, majd eljön az idő, mikor eljön és akkor nagy fejcsóválás és csodálkozás után hozzászokunk mi is.

Szőlőtermelésünknek két hiánya van: a haladás szelleme és a szervezkedés modern iránya. Ezek pedig létkérdések. Iovag *Manz György.*

A pántlika-giliszta.

Kérdés: A múlt évben (1924.) itt minálunk nagyon sok cseremakk termelt, úgyhogy minden épkézláb ember makkot gyűjtött és sertéseinket azzal tartottuk és hizlaltuk. Disznóöléskor azonban sokan panaszkodtak, hogy a levágott állatok májában dió, tyuktojás nagyságu, hólyagszerű, vízzel telt 6—12 db képződményt találtak, a tüdő is elváltozott s most gazdáktól hallom, hogy a makkos disznó a következő nyarat nem éli át, hanem elpusztul, mert a makkban valami mérge van. Legyen kegyes szerkesztő ur a kérdésben szakzerű szerkesztői üzenetet küldeni. (Dálnok, 1925. február 12.) *Szász János* ref. lelkész.

Felelet: A makk általában mérges anyagot nem tartalmaz, legalább is a sertésekre nézve nem, mert a „fagin” nevű mérgező anyag, amely a makkban van, csak az egy patásokra veszedelmes.

Azok a „dió-tyuktojás nagyságu, vízzel telt, hólyagszerű képződmények” mindenek szerint *echinococcus-hólyagok*, rivóka tömlők, amelyek igen gyakoriak kérődzőknek és nem ritkán sertéseknek májában-tüdejében s nem egyebek, mint *fejlődési alakjai a kutyák (általában kutyafélék) beleiben élősködő „Taenia echinococcus” nevű apró galandféregnek, pántlika-gilisztának.* A pántlika-giliszta petéi a kutyafélék bélsarával kerülnek a tűre, takarmányra, ivóvízbe s ezekkel jutnak be a sertések gyomrába, ahol az ébrények a petékből kiszabadulva, vándorlás útján vagy a vérkeringéssel érnek el a májba, tüdőbe vagy más szervekbe s ott hólyagokká fejlődnek, amely hólyagok az új pántlika-giliszta fejét tartalmazzák.

Gyógyítani nem tudjuk a pántlika-gilisztát, de védekezni lehetne ellene: óvnunk kell állatainkat a kutyafélék bélsarával fertőzött takarmánytól, víztől, de óvnunk kell a kutyákat s

kutyaféléket is a fertőzéstől, a pántlika-gilisztás képződményt tartalmazó szerveket ne adjuk nekik ételül, vagy csak jól megfőzve, amikor azoknak elpusztulása biztosítva van.

Mindenesetre célszerű lesz az illetékes állatorvossal is kerestetni a sertések elhullásának okát, mert az echinococcus hólyagok nagyobb mérvű elhullást nem okoznak.

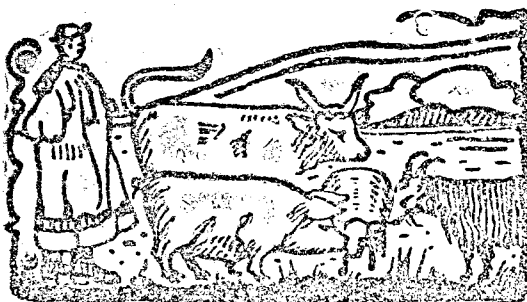
(Torda)

Hajdu Ödön
állatorvos.

Dicsőszentmárton. (Saját tudósítónktól.) **Gabona:** 20 literes véka buza 180, kukorica 62, zab 50, árpa 75 L. **Sertés:** Tartani való 3—6 hónapos drb. ja 900—2000, L., 6—12 hónapos 1800—4000, hizott süldő kg.-ja élősúlyban 32, hizott öreg 33—36, olvasztani való szalonna 70, zsir 80, sózott szalonna 70 L. **Szarvasmarhák:** Jármos ökör párja 15—25000, jó fejős tehén darabja 5—10000, vágni való tehén élősúlyban kg.-ja 18, szopós borjú darabja 500—900, juh 400, bárány 200—300 L. **Lovak:** Kisgazdának való igás ló párja 16.000 L. **Tejtermékek:** Tej litere tehén 5, bivaly 7, teavaj kg.-ja 100, tehénturó 42, juhsajt 52, juhvaj 80 L. **Baromfi:** Sovány liba darabja 140—160, kövér liba 200—260, tyúk 40—80, sovány ruca 80, kövér ruca 140, pulyka 160 L., tojás 80 bani.

Ne várja meg, míg sertése, juha, szarvasmarhája beteg lesz

Betegség ellen mentesítheti állatát **DÁVID ELEMÉR**
főállatorvos törvényesen védett

„DESINFECTOR“

táperős védszerelnek használatával.

Miacs többé sertésvész, szájfájás, májméltely! E védszeret kaphatók minden községben kereskedőknél, 1/4 kilós doboz 20 Lei utastítással. Kereskedőknek 20 doboz 300 Lei előre beküldéssel, vagy 320 Lei utánvétellel bérmentestülve kiűld.

Soós és Társa

Targu-Mures — Marosvásárhely,

Kiss Ernő-utca 2. sz.

Rendelésnél pontos címet (megye, u. p.) kérünk.

Szatmár. Állatárak: Vágómarha kg.-ja élősúlyban 18—19, gyöngébb 15—16, nehéz sertés 32—33, kövér sertés 30—31 L. Süldő hizó darabja 800—1000, gyöngé igás ló párja 8—10000, jobb igás ló 18—24000, kocsi-ba való ló párja 26—28000 L. **Gabonaneműek:** Szatmárvidéki buza 1220—1240, rozs 920—950, új kukorica morzsolt 570—580, árpa 860—900 L. **Takarmányfélék:** Lucerna 150—170, lóhere 170—180, réti széna 80—100, zab 820—840, napraforgó 800—810, szalma 40—50 L. mázsánként. **Baromfiak:** Hizott liba darabja élve 350, sovány 150—200, pulyka 200—300, kacsapárja sovány 150—200, hizalt darabja 140—150, tyúk párja 130—140, kappan párja 200—280, csirke nagyobb 100—150, tojás párja 3—4 L. Alma kg.-ja 5—18, burgonya kg.-ja 4—5, bab-paszuly literje 8—10 L.

IPARI ROVAT

Motoreke bemutató Kolozsváron. Az Erdélyi Gazdasági Egylet Növénytermelési Szakosztálya Kolozsváron április hó 5-én, virágvasárnapján az E. G. E. közgyűlésével kapcsolatosan motoreke bemutatót rendez, amely iránt a gazdaközönség körében élénk érdeklődés nyilvánul meg. A magas takarmányárak, cseléd és munkabérek miatt egyre nagyobb tért hódít a mezőgazdasági termelés terén a gépkultúra, ezért az egyesület sulyt helyez arra, hogy a gazdaközönség a szántó, vontató és különféle erőgépeket megismerhesse. E célit szolgálja a mostani motoreke bemutató is, amelyre eddig a Perry cég által képviselt Fordson Tractor és a „Gépvásár“ (Orendi és Társa) brassói cég által képviselt Sorton Tractori jelentették be. Amennyiben a gépek megérkeznek, még két tractor kerül ez alkalommal bemutatásra.

Ujabb rendelet az idegen ipari szakmunkásokról. Az iparfelügyelőségek a munkásügyi minisztériumtól újabb rendeletet kaptak, amely a külföldi szakmunkások bebocsátásának feltételeit megváltoztatja. Eddig az ipar- és munkásügyi felügyelőségek véleményezése alapján a gyárosok és vállalatok külföldi munkásokat hozhattak be. A jövőben, amennyiben háromnál több szakmunkásra van szüksége egy vállalatnak, az ipar és munkásügyi felügyelőségnek véleményezése után a munkásügyi minisztérium tartja fenn magának a döntés jogát. Ez a rendelet tájékoztatja a belföldi iparhatóságokat, hogy bejelentésre csak akkor fogadják el ezeket a külföldi munkásokat, ha munkakönyveik a munkásügyi minisztérium által láttamozva vannak.

Az ipari segélygépek az iparosok tulajdonában maradnak. A kereskedelmi és ipartügyi miniszternek az iparosok rendelkezésével kapcsolatban, amelyek a magyar állam által a kézműiparosok részére segélyképpen adott állami gépek ellenőrzését rendelte el, indokolatlanul a hir kelt szárnyra, hogy a magyar kormány jogutódja a román kormány gépeket el akarja venni a magyar tulajdonosoktól és román kézműiparosoknak akarja juttatni. Ezt a hiedelmet megerősítették egyes tulajdonosok, akik román iparosok, akik szeltében-hosszban híresztelték, hogy a kereskedelmi és ipartügyi miniszter már ki is adta a rendelkezéseit arra vonatkozólag, hogy a gépeket a jelenlegi birtoklótól el kell venni és kizárólag román nemzetiségű iparosoknak kell rendelkezésükre állítani. — Ez a híresztelés nélkül minden alapot. A kormánynak minden szándékában a gépeket a jelenlegi birtoklótól átvenni és azokat más tulajdonába adni. Az ellenőrzésnek volt más célja, mint az, hogy a gépek utód számba vegye és leltározza az iparosok tulajdonában levő munkagépeket. Az iparosokkal kötött szerződés értelmében az állam ellenőrzési jogát a jövő év végén jár le. Azok az iparosok tehát, akik a szerződésben kötött feltételeknek ez ideig megtekintenek, biztos számíthatnak rá, hogy gép tulajdonukban marad.

A szilvölgyi munkások eredménytelen béremelési mozgalma. Lupézból jelentik: Hirt adott a Magyar Művelődési és Iparügyi Minisztérium a lonea-i kincstári bánya munkások béremelési mozgalmáról. A mozgalom célja az volt, hogy a munkásság az elmúlt évben törvényesen megígért fizetési különbözetéhez végre hozzáférhessen. Mivel ebben az ügyben eddig a legkisebb eredményt sem tudták elérni, a napokban a munkások delegációt küldtek a minisztériumhoz. A dőltséget már egy hete, hogy Bukarestben tartózkodik, de anélkül, hogy milyen eredményt is tudott volna érni. Ez az eredménytelenség, mely munkakedvet régóta kedvezőtlenül folyásolja, annál érthetlenebb, hogy a többi bánya már régen eleget ilyen irányú fizetési kötelezettségét.

A husiparosok országos akciója a sulyos adókövetések ellen. A román husiparosok szindikátusának demenzálására a csatolt területek iparosai országos mozgalmat indítottak, hogy az adókövető bizottság ne minősítsék őket kereskedőknek, ahogyan tényleg nem is kereskedők, hanem iparosok és ennek következtében 16 százalékos, hanem 12 százalékos kereseti adóval terheljék meg őket. Husiparosok ebben az ügyben a pénzügyminiszterhez fordulnak és amennyiben kérésük itt sem nyerne kedvezőtlen

roszt, a semmitőszékhez folyamodnak
reszgorvoslatért. Kérni fogják a pénzügy-
szert arra is, hogy rendeletileg az
ész országra kiterjedő hatállyal álla-
kissa meg, hogy a husiparosok hány lei
elreszeseli adót kötelesek fizetni levágott
tulajdoni darabszáma után, mert az or-
szágban erre vonatkozólag nincs egy-
tárgyos gyakorlat és az egyes adóívető
tulajdonosok tetszésük szerint állapítják
roszt az adót.

Megtörik Brațianu Vintila ma-
foglaltságán a tölgyfakivitel felsza-
osszátelése. Mircea vezérigazgató kon-
delenciája alkalmával egy tölgyfatermélő
s adófelosztást kért tőle, hogyan áll a
hogy készáru kivitelének kérdése. Mir-
el vezérigazgató kijelentette, hogy a
tölgyfatermélő vámügyi bizottság legutóbbi
re a bizottság összes tagjai a tölgy-
fatermélő szabaddá tétele mellett voltak,
nincs dacára Brațianu Vintila hallani
nem akar a kérdéssel. Politikai kérdés-
s és kézi ki, amelyben teljesen hozzáfér-
k napellen. A tölgyfások már el is ked-
vélődtek és csak egy pénzügyminisz-
terrel való tárgyalástól remélik a kérdés kedvező
megoldását.

Peșzsgőgyártásunk sikere. Romá-
i ipari ártalmelésének egyik legjelentéke-
zőbb ága a szőlőgazdálkodás, amely
en az utóbbi években rendkívül
gálya viszonyokkal küzdök. Borunk
OGY. ártalmelésének nincs meg a piaca. Az
szágra legeredményesebb az volna, ha
mennyiségű peșzsgőnek és konyaknak feldol-
iparizva tudnók exportálni, ami által ipari
r. Nővéstünket is előmozdítaná. A liberá-
kassz. kormány azonban, ahelyett, hogy elő-
gál. Ártalmelést ezt a kifejlődést, elgáncsolja,
y megakadályozta a híres Törley peșz-
tegyárnak, hogy Kolozsváron — itteni
hoz. Ártalmeléssel karöltve — peșzsgőgyárt
ed. Ártalmelés fel. Mégis sikerült egyes nagyobb
tul. Ártalmelés gyármányainkkal a vi-
de. Ártalmelésre kijutni. A bukaresti Mott et
A peșzsgőgyár 3500 üveg peșzsgőt szál-
kar. Ártalmelés ki Konstancán keresztül Belgiumba
y. Ártalmelés esülésünk szerint az aradi Palu-
na peșzsgőgyár is piacot talált gyárt-
me. Ártalmelés nek erős valutájú nyugati álla-
m.

kizárt marosmenti famunkások
szmunkaügyi miniszternél. A
és völgyében 17 községben 21 fű
élepen áll a munka és 4800 mun-
keze van téllenségre kárhozthatva,
a fűrésztelepek tulajdonosai a
sokat elbocsátották. A munkások
mint megirtuk — a most érvény-
levő kollektív szerződés változat-
meghosszabbítását kérték és ezzel
ben a munkaadók öt pontból álló
követelést terjesztettek a munkások
A kizárt marosmenti famunkások
szabásából a napokban Marian szak-
tul. Ártalmelés kár, Iváncsy Imre és Buida,
munkások központi titkára felkeres-
szmunkaügyi minisztert és is-

merelve a helyzetet, felkérték, hogy
lépjen közbe a munka megindítása
érdekében. A munkaügyi miniszter ígé-
retet tett a munkásoknak, hogy a két
legnagyobb fatermélő cég a Götz és
Foresti tulajdonosait tanácskozásra hívja
meg, hogy a munkáskizárás okait el-
simítsák.

Az építőipar is kölcsönt igényel
az Ipari Hitelintézettől. Az építő ipa-
rosok és vállalkozók sérelmezik azt,
hogy az Ipari Hitelintézet kereken el-
utasítja őket kölcsönkérelmeikkel. Ne-
gruțiu F. János mérnök, iparkamarai
elnök ezt legutóbb a gyáriparosok
értekezletén szóvá is tette. Előadta,
hogy az építő-iparnak ugy magyar,
mint német és egyéb nyelveken való
megnevezései világosan kidomborítják
ennek a szakmának iparjellegét. Semmi
esetre sem lehet őket kereskedőknek
tartani. Ők vesznek ugyan téglát, fát,
cementet, de nem azért, hogy tovább
adják, hanem, hogy feldolgozzák. A
Nagyiparosok Szövetsége elhatározta,
hogy megkeresi az Ugr. vezetőségét,
járjon közbe, hogy kellő fedezet nyuj-
tassa mellett az építő-iparosok is kap-
hassanak olcsó ipari kölcsönt.

Valuta-jegyzések.

Kolozsvár, 1925. március 21.

1 dollár	=	208—210	—	leu
1 font sterling	=	1005—1008	—	„
1 svájci frank	=	40'50—40'65	—	„
1 francia frank	=	10'85—10'95	—	„
1 lira	=	8'50—8'65	—	„
1 aranyárka	=	49	—	„
1 cseh korona	=	6'18—6'22	—	„
1 dinár	=	3'30	—	„
340—342 magy. k.	=	1	—	„
336—338 osztr. k.	=	1	—	„

MULATTATÓ

BÉKE.

Szent áhitat lobogja át

Minden csepp véremet.

Fölöttem csillagmiriád.

Fényben úszó egek.

Az alvó tengert nem bodrozza

Bánatos suhogású szél.

Úgy érzem: Isten él szívemben

S szívem Istenben él.

A pázston, mit harmat fűrészt,

Szelíden, lassudan,

Álmok fehér játéka közt,

Egy jelenés suhan.

Kezébe palma-ágot lenget,

Nyomába rózsák ezre kél.

Úgy érzem: Isten él szívemben

S szívem Istenben él.

Mind sugárzóbban fénylenek

Ott fenn a csillagok.

Sötétnek láttam éltemet

S most árnya fölragyog.

Lelkem békéjét nem zavarják

Lázongó vágy, vad szenvedély.

Úgy érzem: Isten él szívemben

S szívem Istenben él.

Boríts el fényeddel, boríts,

Te csillagos, nagy ég!

Alattad mintha magam is

Csillagként szállanék.

Utam bár földi, hitem égi

S hozzád bizonynyal fölsegél.

Úgy érzem: Isten él szívemben

S szívem Istenben él.

Endrődi Sándor.

A titokzatos fekete lóda.

Irta: Mikszáth Kálmán.

III. Fejezet.

Kartalyi meggyarapodik a földi javak-
ban s gyermekeit is rendbe hozza.

Igy szerezte vissza Kartalyinak a
Stankovics furfangja örökségét. Ez a
pénz boldoggá tette a derék Pétert, el-
velte nemsokára a szép Kovács Veron-
kát s egy kis önálló boltot nyitott
ugyanabban a városban, de amellet
gabonával is kereskedett.

Igyekező ember volt és becsületes,
tehát Isten áldása volt a munkáján,
mert becsületes munka nélkül nincs
siker. Gyorsan gyarapodott minden
tekintetben. A sors megajándékozta
három egymás után következő évben
három kis leánykával s minden év
ugyszólván megkészszerelte a tallérait.

Husz év lefolyása után már ugy
találjuk őt e kis városkában, mint a
környék leggazdagabb és legtisztel-
tebb emberét. Hajói messzire járnak a Du-
nán lefelé és vissza. Nagy garmada
buzákat szállít rajok szegényebb orszá-
goknak, amelyeknek van mivel fizetni,
de amelyeknek nincs mit enni.

Sokat dolgozott ezalatt a husz év alatt,
de meg is pihent jól öreg korában.
Boldogan élte napjait. Elmehetett volna
már lakni nagyobb, fényesebb, kényel-
mesebb városokba, de ő csak ott akart
maradni, ahol régi barátja, Stankovics,

a volt honvédkapitány lakott. Barátságuk olyan nagy volt, mint a mesebeli szűr, minél tovább használták, annál erősebb, tartósabb lett.

Csupán egyellen felhő borult a boldogsága kék egére: kedves jó hites társát elvesztette, de a leányai szépen növekedtek fel s mind férjnél vannak. A legnagyobbat, Annát, egy debreczeni ügyvéd vette el, névszerint Kányai Ferenc. Elég jó szerencsét teti; tekintetes asszony lett belőle. A középsőt, a legszelidebbet, Mariskát, egy abonyi földesur, Kormos Pál vezette oltárhoz. Ezek is jól élnek, hála Istennek. No a harmadik leány sem mondható szerencsésülnek. Erzsikében van a legtöbb öröme az öreg urnak, mert itt helyben lépett örök frigyre Kozma Péter kereskedővel, aki a nagy piacon tartja boltját, ahol az a „Fekete kutya“ van kifésive az ajtóra.

Igy férjhez adván a leányait, nyugodtan, boldogan éldegélt öreg barátjával, kivel már husz év óta elválaszthatatlan társak. A kapitányt és Kartalyit képzelné sem lehet egymás nélkül. Télen együtt borozgattak vagy kártyáztak a hosszú estéken, nyáron pedig utazgattak ide-oda, a leányokat látogatni, vagy fürdőkre a rekkenő forróság elől.

Kartalyi és családja sokat köszönhetek a kapitánynak, az ő nagy eszének, bölcs tanácsainak sokszor veiték hasznát.

Mással Kartalyi nem igen érintkezett, noha az egész városban keresték barátságát s nem egyszer akarták megválasztani polgármesternek is, de gyermekies kedélyével jobban szerette a magányt, az elvonultságot.

És talán a kapitány tanítása is fogott rajta, ki váltig gunyolta azért, hogy nagyon is hiszékeny, az emberek kijátszák a bizalmát.

— Neked nem való az emberek közé menni, mert tulságosan bízol bennök. Látod, hogy megjárta valamikor fiatal korodban a néhai Árkádival. De akkor legalább jelen voltam és tüstént helyrehoztam a hibát, mindenütt azonban nem lehetek ott, hogy kirántsalak a hinárból, ha beletaszít valaki.

A jószívű Kartalyit minduntalan megcsalták majd itt, majd ott, de amennyit vesztett a jószívűségéért az emberek által, kétszer annyit nyert az Isten által, ki bőven elárasztá kegyeivel. Minden üzlete sikerült s olyan szerencsés volt, hogy mint mondani szokás, kezében még a sár is arannyá változott.

Történt egyszer, hogy a kapitány a lábbetegségét ment gyógyítani egy külföldi fürdőbe s Kartalyi nem kísérete el, hanem otthon töltötte a nyarat felváltva, hol az egyik, hol a másik és

harmadik leányánál. A leányok kedvében jártak az öreg urnak, a kedvenc ételeit főzték, minden kívánságát előre igyekeztek kitalálni.

Kartalyinak nagyon megtetszett ez a gondatlan élet s hálával, szeretettel eltelve leányai iránt, ezek könnyen rávették, hogy miután már eleget fáradt az éleiben, ossza fel köztük a vagyont és töltsé a hátralévő éveit csöndben, nyugalomban gyermekeivel.

Ezt a tervet támogatták a vők is, kik szintén körülhálózták az öreg urat:

— Apának már nyugalom kell, nem folytonos csettés-bottlás. Eleget dolgozott értünk, most már engedje meg, hogy mi dolgozzunk édes apánkért.

Ilyen macskahizelgéssel kápráztatták el Kartalyit. Éppen kedvezett nekik az alkalom: Stankovics kapitány nem volt otthon, hogy tanácsával elterelje barátját szándékától, ki semmit sem birt megtagadni gyermekeitől.

— Hiszen az enyéim ők, — ezzel biztatta magát — nekik szereztem, legalább nem leselkednek a halálomra.

S megtörtént a vagyoni tinnépélyes felosztása. Anna megkapta a sülyi pusztát, Mariska a kétemeletes házat a piacon, Erzsikének pedig a hajók jutottak és a virágzó üzlet. Az öreg ur nem hagyott magának semmit. Minek is, hiszen eltartják holig a leányai! Pompás élet lesz az úgy, ahogy megállapították: három egyenlő részre osztja az esztendő, s mindenik leányánál négy hónapot tölt. Gondtalanul él majd, mint madár a légben, mert boldog az, akinek semmije sincs, nem busul rajja, hogy kárba megy valamije!

Mire Stankovics őszszel visszatért, már akkor minden meg volt csinálva, a telekkönyvben átírva a fekvőségek a lányokra, az ingóságok pedig átadva.

Döme csak a fejét csóválta szomorúan, de Kartalyi azt észre sem látszott venni, vigan fütörészve hallgatta barátja szemrehányásait.

— Könyelmű ember vagy, Péter. Ostobaságot cselekedtél.

— Másodszor is azt teenném, — felelte Kartalyi — ha tudnád, milyen jó dolgom van, hogy kényeztet, hogy ápol a leányom, megirigyelnéd...

— Nyugtával dicsérd a napot, Péter! — Ösmerem én az én leányaimat. Áldott jó szívűek azok, de te örökké ellenségük voltál, s aki nekik ellenségük, az nekem sem jó barátom, punktum. Nem fogadtalak meg prókátornak!

A kapitány sértődve távozott, kezét sem fogva Kartalyival s azóta meghidegült köztük a régi viszony.

A pletykás emberek (kis városban mindig van ilyen elég) még inkább

elkeserítették őket, ingerelve majd majd azzal; Kartalyi ezt mondta: Stankovics amazi mondta, — úgy utoljára még az utcán is kikélel egymást.

Folytatódik: Miként élt Kartalyi leányai házában s hogyan viseltük a nagyvárosban?

A legnagyobb erdélyi magyar színi könyve.

Több alkalommal megemlékeztek a legnagyobb erdélyi magyar színészről: a 85 éves Szentgyörgyvánról. Méltattuk nagyszerű

SZENTGYÖRGYI ISTVÁN

szetét, amellyel nemcsak honi, de a külföld előtt is fényes sikereket aratott. Mostan mint író munkájuk föl rája a figyelmet. Szentgyörgyi bácsi Emlékeim cím alatt megjelent műve tének változatos, tanulságokban gazdag emelő, eseményekben gazdag kiadvány. Az érdekes kötet a mi kiadványunkban is kapható. Bolti ára: 80 L. kiadóhivatalunkban: 80, ajánlati árakban: 84, utánvétellel: 85 L.

Babós és Társai

vaskereskedés
Regina Maria
21. sz.

Legjobban felszerelt gépek, eke, borona és akkumulátorok, vadásztöltények

Vásároljon a PARISIEN-áruházban Cluj-Kolozsv

Regina Ferdinand 12. szám alatt, hol minden árucikket a legolcsóbban szerezhethet be.

NYILVÁNOS NYUGTÁZÁS.

A Magyar Nép kivételesen nagy jelentőségét méltányolva, multkorai felhívásunk értelmében nemes ajándékosággal lapunkra önként felülírtak:

B. K. Kolozsvár 200, K. J. Erdős-
erek 150, V. F. Bilak 80, P. K. Bor-
jósbeszerce 120, Sch. J. Dezsőháza
100, B. L. Sárd 100, S. S. Honcztó
100, K. F. Halmágyacsucs 60, B. L. Ér-
szécsény 90, F. H. Biharvajda 200, Fr.
Szászvolkány 80, K. F. Réty 50,
L. Váralja 100, dr. F. J. Maros-
vásárhely 200, K. L. Kézdivásárhely
100, F. K. Magyarbénye 70, P. F.
Karánsebes 300, M. M. Farkas-
hegy 45 Lt.

Fogadják mindannyian a Magyar
Nép igaz és hálás köszönetét.

Uj nyereménypályázatunk.

Kedves olvasóink, munkatársaink
bízottan és lelkes érdeklődését
kérem méltányolni akarva, a 3001-
es 4000-ig beérkező további uj elő-
fizetőink részére uj nyereménypá-
lyázatot hirdetünk. Mindenkinek
nevével, aki egy uj előfizetőt be-
jelent, a sorszámmal együtt felírjuk
egy cédulára s azt beadjuk egy
urnába. A cédulán rajta lesz a sor-
szám, a bejelentő neve és a beje-
lentett uj előfizető neve, tehát egy
sorszám és 2 név, illetőleg: ha a be-
jelentő saját magát jelenti be, csak
1 név. Ha valaki a pályázat lejár-
ásáig, tehát a 4000-edik uj előfizető
beérkezéséig, 50—60—80 vagy 100
uj előfizetőt jelent be, neve ugyan-
annyi cédulán, tehát 50—60—80
vagy 100-szor kerül bele az urnába.
Mikor aztán a 4000-edik is beér-
kezett, a kolozsvári Mária Valéria
színházból kéretünk egy kis árva-
kosztályt, aki közjegyző előtt a
sorszám szerint még egyszer
sorszámba vett és megolvasott cédu-
lából, melyek az urnában jól össze-
számláltak, egyet kihuz. Az ezen
cédulán lévő bejelentő,
akárki is az uj előfize-
tőgyűjtő, kap 1500 L-t s
az általa bejelentett elő-
fizető, kinek neve szintén
cédulán van, kap 500 L-t.
A cédulán csak egy
név van, mert az illető sa-

ját magát jelentette volt
be, ez megkapja az 1500 L-t,
s az 500 L-t annak a gyűjtő-
nek adjuk, kinek a cédulá-
ját másodikként huzzák ki.
Kezessék róla, hogy ez az urna
nem lesz választási urna, olvasóink
teljes bizalommal lehetnek nyere-
ménypályázatunk iránt, mi pedig
szívből óhajtuk, hogy az 1500 L-t
és az 500 L-t is minél előbb el-
küldhessük valamelyik lelkes elő-
fizetőnk címére. Siessen és
szerezzen hát jogot bár l
uj előfizetővel minden
olvasónk ahhoz, hogy 1500
L-t nyerhessen.

A SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindenkinek:

1. Miután kiküldött naptárjaink és
könyveink egymásután vesznek el s a
hárt mindig nekünk kell viselni, a
könyvek egyszerű portóval való kül-
dését véglegesen be kellett szüntetnünk.
Ezután tehát naptárt és könyvet
csak ajánlva vagy utánvéttel kül-
dünk s így ezek árát a többször
költés felszámításával kellett meg-
állapítanunk, amiről lapunk más
helyén lévő könyvhirdetésünk ad
tájékoztatót.

2. Állandóan nagyon kérjük ked-
ves olvasóinkat, hogy leveleikben és
pénzesutalványaikon mindig és föl-
főtlenül tüntessék föl a küldött pénz
pontos rendezését részletezve,
hasonlóan a törzkönyvi számukat
is, mert ezzel munkánkat gyorsabbá
teszik és megkönnyítik, míg ellen-
kező esetben alig vagyunk képesek
elintézni a napi póstát.

3. Mivel kinlevő hátrálékaink
igen nagyok s megakadályozzák
kis lapunk tervbe vett megnagyob-
bitását és képekkel való szebbé
tételét, bátrak leszünk minden hátrá-
lékos előfizetőnk levélben meg-
keresni az iránt, hogy az elmaradt
előfizetési díjakat beküldeni szí-
veskedjenek. Tájékoztatásul kö-

zöljük, hogy e kiküldendő felhívá-
sunkban a fizetendő összeget min-
denkinél a lejárat napjától 1925.
XII. 31-ig számítjuk.

W. B. Petrozsény, L. J. Radnót, P. Gy.
Kalotaszentkirály, B. J. Aisóháza, I. D. Sepsis-
zentgyörgy, T. G. Csomaköz, J. F. Csik-
szentgyörgy, Sz. J. Felsőbánya, H. E. Nagy-
károly, Sz. Sz. I. Lugos, K. L. Brassó, K. J.
Csanádos, T. I. Teke, K. B. Ikland, O. E.
Hirip, Sz. D. Homoródszentlászló, B. V. Vár-
viz V. A. Mezőpanit, K. S. Poklostelek, Dr.
P. J. Kézdivásárhely, A. P. Arad, J. I. Szin-
falu, D. D. Kézdivásárhely, S. P. Adorján, Cs.
N. I. Magyarországi, Sz. L. Homoród-
szentlászló, N. K. Nagybánya, H. G. Nagy-
halmagy, D. L. Nagyllonda, I. J. Karcfalva,
M. S. Nagyvárad, Cs. P. A. Magyarbénye,
J. L. Szalacs, M. M. Kadács, Dr. K. D. Bralla,
K. Z. Pankota, W. A. Páris, H. J. Székely-
tompá, K. F. Hari, Dr. I. V. Erzsébetváros,
Sz. Gy. Cege, Z. M. Végvár, D. F. Szent-
leányfalva, Dr. N. E. Dész, F. Gy. Zabolá, D.
L. Ploesti, A-né W. M. Bârlad, V. S. Zalatna,
P. J. Lemhény, N. F. Sao-Paolo, J. I. Winni-
peg, Sz. J. és Sz. F. Láposbánya, K. F. Kap-
nikbánya, F. S. és S. F. Mikháza.

Itt felsoroltak az uj előfizetőikért, lelkes és
önzetlen támogatásukért fogadják mély tisz-
teletünket, hálaikat és köszönetünket, biza-
lommal kérjük és várjuk további eredményes
támogatásukat.

N. Gy. Maroskeresztur. Címe jó, lap fölünk
pontosan megy, hiányzó számokat azonnal
pótoltuk. — B. G. és Sz. M. Fuglyvásárhely.
Előbbi üzenetünk ide is szól, a lap kimara-
dását nem értjük. — R. M. Lupény. Amint a
8. sz-ban már üzentük, a naptár I. 21-én föl-
lünk pontosan kiment. — K. K. Alvinc. Köz-
leménye okvetlenül sorra kerül, többi kérdé-
selnek itt nincs nyoma, hacsak szakértői ellin-
tkezés alatt lévő leveleink között nincs a levél,
abban az esetben arra is válasz megy. Nagyon
sok a művelődési cikkünk (hála Istennek!), el-
intézendő postánk rengeteg, ezért csak idő-
rendben tudunk és részletekben megfelelni.
Öszinte üdvözlöt. — A. K. Gerendkeresztur.
Előbbi üzenet ide is szól, szíves türelmet kér-
jük. — P. P. Kozmás. Hátrálékban 1923. VII.
1-től, új címet várjuk. — P. J. 11848. Gera-
ldine ave. Cleveland. Ohio. Amerika. Cim javitva,
hátrálék 1925. I. 1-ig 204 L., üdvözlöt.
— Sz. K. Szinéváralja. Vers nem felel meg,
kérsésem sajnos nem tehetünk eleget, bár az
érdekelt lapot igen nagyra becsüljük, hisz a
magunk mondanivalóira is allg van helyünk.
— I. Sz. J. Dálnok. Felelet megy, előfizetés
1925. I. 1-ig rendben. — B. S. Harangláb.
Előfizetése 1926. I. 1-ig rendben. P. S.-né
Nagyzerind. A 90 L. bejött, előfizetés ren-
den 1926 I. 1-ig. — Cs. J. Cskszereda. Ez
sajnos nem túl meg a közölhetőség mértékét.
— B. L. Oltzakadát. Öszintén sajnáljuk a
dolgot, de a naptár fölünk P. I. címre már
II. 12-én kiment, üdvözlötünk. — F. L. Kraszna.
Pénz bejött, előfizetés rendben 1925. IX. 1-ig. —
B. Gy. A. Zetelaka. J. B. ügyében igyekszünk
valamit tenni, de szíves türelmet kérünk. —
K. A. Sajóvárhely. Ügyet elküldöttük a kül-
földre vándorolt magyarok Védőirodájának
Budapest, IV. ker. Muzeum-körút 21. — T.
Gy. Radnót. Cim javitva, pénz még nem jött
be. — A. K. Mikszásza. Erdélyben magyar
nyelvű földműves iskola csak egy van Csik-
szeredában. Ennek igazgatója Szabó György,
akl levélhull megkeresésre szívesen szolgál
részletes felvilágosítással. Öszinte üdvözlötünk.
— B. J. Váraszent. Babos és Társai Vasud-
var, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc u.)
21, Hann és Társa, Str. Regina Maria 11. sz.
mindkettő Cluj-Kolozsvárt. — M. G. Galati,
Str. G. I. Lahovari. Naptár III. 16-án kiment,
előfizetés rendben 1925. VII. 1-ig. Üdvözlöt-

tünk. — O. Gy. Csókfalva. F.-nek Vőfély-könyv elment, naptár III. 6-án, pénz bejött, őszinte üdvözlés és köszönet. — Id. J. J. Nagykároly. K. L. 8543 sz. a bevezetve, címe jó, lap tőlünk kimegy. — T. Gy. I. Szilágy-nagyfalva. T. Gy. I., Sz. P. M. és Ö. F. előfizetése rendben 1926. I. 1-ig, Cs. Gy. F.-é rendben 1925. XII. 1-ig, üdvözlés. — H. I. București. Str. Pittiș 16. Kívánsága szerint jartunk el, új előfizetőkért köszönetünk. — V. S. Nagyvárad. Előfizetésben 1924. VIII. 1-től 1924. XII. 31-ig, hátralék 35 L. — P. J. Végvár. Hiányzó számokat pótoltuk, címe jó, lap tőlünk mindig pontosan megy, üdvözöljük. — K. B. Uzon. M. J. előfizetése lejár 1925. VII. 1-én, üdvözlés. — V. S. Olasztelek. Pénz bejött, hiányzó számok kiküldve, őszinte üdvözlés. — Ifj. M. L. Szentábrahám. Javítva, a B. M. L. Előfizetése rendben 1926. I. 1-ig, őszinte köszönet és üdvözlés. — L. I. Lövete. Pénz bejött, naptárja kiküldve először I. 13-án, másodszer III. 20-án. — B. M. Zselyk. Új előfizetőkért hálás köszönet, a 90 L. bejött, naptár kiküldve XII. 12-én, jutalom-naptár pedig III. 20-án. — L. F.-né Nagysomkut. A szentkirályi csipke ügyében tessék Arkossy Lajosné címére (Cluj—Kolozsvár, Szociális Missziótársulat, R. K. Plebánia Hivatal) írni.

Vásárok jelentékenyebb kecskefelhajtással: Arad megyében Marospetres, Szilágy megyében Kraszna, Szolnok-dobokamegyében Szamosujvár, Páncélceh, Drág és Alparét (az áprilisi országos vásáron). (Dr. T. B.)

Ingyen kapja meg idej naptárunkat, ha két új előfizetőt szerez.

Apróhirdetések.

A Magyar Nép Kiadóhivatalánál előfizetőink által kedvezményesen vásárolható könyvek (a könyv címe után az első szám a könyv bolti ára, a második az előfizetői ár, ha kiadóhivatalunkban veszik meg a könyvet, a harmadik, ha ajánlva, a negyedik, ha utánvétellel küldjük meg):

Vőfélykönyv, Históriai könyv, Szavalókönyv, Földmérés kis könyve, Bokréta Jókai műveiből 15—10—14—15; Erdélyi Magyar Naptár 20—11—14—15; Betyár kendője 25—20—24—25; dr. Gyárfás Elemér: Bethlen Miklós kancellár 80—60—64—65; dr. Kristóf György: Jókai Mór élete 50—40—44—45; dr. György Lajos: Pásztortűz Almanach 150—100—104—105; Gyallay Domokos: Föld Népe 52—40—44—45; Lakner Ernő: Lelki harmat (r. k. imakönyv) 30—27—29—30; P. Olasz: Világproblémák 50—40—44—45; Benkő Anna: Gyermekek mesék (képes) 70—50—54—55; Jánossy-Tóth: Körbe-körbe (képes meséskönyv) 70—50—54—55; Walter Gyula: Izenet a világnak (versek) 50—40—44—45; Szigethy József; Országos Almanach 250—150—158—160.

Előbbi árjegyzékeink érvénytelenek.

A vegetáció megindultával öntözze virágait Hary-féle „Flóra” növény és virág tápsó-oddattal. 1 csomag 10 adag 20 Lei. Kérje minden gyógyszer-tárban és drogériában. Készíti Hary Sándor gyógyszerész, Campeni Topánfalva.

Cipészek szaklapja megrendelhető Babás Károlynál, Cluj—Kolozsvár, Str. Pața 87.

GERGELY FERENC Utóda

(Cégtulajdonos DR. NEMES FERENC)

fűszer-, gyarmatfű-, termény-, gyógyszeranyag- és festékárú kereskedése.

Cluj—Kolozsvár. C/o Telefon: 164 sz.

Nagyban! Kicsinyben!

Vetemény- és virágmagvak!

Gazdasági magvak:

Lucerna, arankamentes, ólomzárólt.

Répmagvak: Colossus, Scharosa, Mam-

muth, Olajbogyó, Eckendorfi Phacelia,

elsőrangú mézélő növény. Fűmag,

eredeti skót angol perje Büköny,

Baltacim, Dughagyma, Oltóviasz a leg-

jobb minőségben. Almola, Enda-Chl-

noln, Sulfarol és más növényvédelmi

szerek.

Garantált fajazonosság és csiraképesség!!

HÖNIG FRIGYES ARAD

Románia legrégebb és legnagyobb

HARANG ÖNTŐDÉJE

Alapított 1840-ben.

Ajánlja saját találmányú szabadalmazott

HARANGJAIT

a hangok előre való meghatározásával.

Vas harangszerelevényeket és vas harang-

állványokat. Nemes anyag, nemes művek.

Ha finom cukorkát akar,

kérjen

MELISSÁT!!

Cluj. Telefonszámok:
6-48. és 6-64.

Ha akar Ön prima, garantált

ragymentes, földgázzal égetett

cserepet,

ugy forduljon
bizalommal a

„HERCULES”

cserep- és téglagyárhoz

Dicsőszentmártonban.

Banca Central

Gabona osztály

Cluj—Kolozsvár

Ajánl rostált baltacim magot
pr. 100 kg. Lei 1200.

1. Még mindig nem sikerült eredeti

„Diana”-hoz hasonló sárga sós borsó szeszgyártani, ezért óvakodjanak az értéktelen hamisítványoktól. Vigyél jünk a „Diana” névre.

2. „DIANA” sós borsó rosszullett ellen.

3. Kár a reklámért, úgy is megdenki tudja, hogy a

„DIANA” sós borsó utólrhetetlen.

4. „DIANA” sós borsó fejfájás ellen.

5. Érthetetlen, hogy némely emberek még mindig nem

„DIANA” sós borsó használ szurásnál, szaggatásnál, egyéb fájdalmaknál.

9. „DIANA” sós borsó fertőzés ellen.

7. „DIANA” sós borsó fogfájás ellen. Rador. No.

„D Á C I A

építkezési anyagok raktár

Cluj—Kolozsvár,

Str. Maldovei (Vargha-u.) 4.

Telefon: 5. sz. Telefon: 5.

Ajánl szolid napi áron megrendelésre házhoz szállított portland cementet, mészgipszet, gipsztáblát, külföldi cserepet, kátrányfedő lemezt és mindennemű építő anyagot.

A szerkesztésért felelős: GYALLAY DOMOKOS.

A kiadásért felelős: PETRES KÁLMÁN
kiadóhivatali igazgató.